

Žinojimas saugo

TIKSLAS: ugdyti mokinių gebėjimą pasirūpinti savo ir šeimos saugumu ekstremaliose krizinėse situacijose.

PAMOKOS TRUKMĖ: 90 min.

VIETA: Pasirenkama pagal mokyklos lokaciją. Plane kaip pavyzdys naudojama starto lokacija – V. Kudirkos aikštė.

KLASĖ: 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12.

MAKSIMALUS DALYVIŲ SKAIČIUS: 25.

METODAI: Patirtinis ugdymas, individualus darbas.

REIKALINGOS PRIEMONĖS:

- Telefonai su interneto prieiga.
- Užduočių lapai.

TEMA / SKYRIUS DALYKO PROGRAMOJE:

- **Gyvenimo įgūdžiai.** D1. Saugo savo ir kitų gyvybę, sveikatą ir turtą.
- **Nacionalinis saugumas ir krašto gynyba.** C4. Paaiškina, kaip elgtis įvairių krizių (pavyzdžiui, ekstremalių situacijų, karo) atveju. Nusako ir argumentuoja konkrečius elgesio scenarijus.

UGDOMOS KOMPETENCIJOS:

- Pažinimo kompetencija.
- Pilietiškumo kompetencija.
- Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija.
- Komunikavimo kompetencija.

PAMOKOS EIGA:

Įžanga (10 min.)

- Įveskite mokinius į temą, kodėl svarbu būti pasiruošiam nenumatytoms situacijomis ne tik krizių kontekste, bet ir kasdienybėje. Galite užduoti tokius ir panašius klausimus:

- Jūs skubate išeiti iš namų, bet niekaip nerandate raktų. Jei uždelsite dar bent kelias minutes – pavėluosite atvykti į geležinkelio stotį iki jūsų traukinio išvykimo laiko. Ką darote? (Rekėtų prieiti, kad namie turėtumėte turėti atsarginius raktus, kuriais pasinaudotumėte, o vėliau, kai skubos jau nebebus, susirasite ir pamestuosius.)
- Įprastai atsiskaitymams naudojate bekontaktį mokėjimą telefonu. Išvykstate su klase į kelių dienų ekskursiją ir dėl sistemos gedimo laikinai sutrinka jūsų naudojamo banko paslaugos. Kaip galėtumėte apsidrausti ir pasiruošti, kad tokioje situacijoje neliktumėte be pinigų? (Turėti grynųjų pinigų.)
- Penktadienio vakarą leidžiate su draugais mieste. Su bičiuliais būti taip gera, kad praradote laiko nuovoką ir jau vėluoji grįžti namo su tėvais sutartu laiku. Pamatai, kad tavo telefonas išsikrovęs. Tavo tėvai socialinėmis medijomis nesinaudoja. Kaip informuosi savo tėvus? (Reikalinga mokėti bent vieno iš tėvų telefono numerį atmintinai.)
- Apibendrinami priveskite prie idėjos, kad norėdami nepasimesti krizinėse situacijose, turime būti pasiruošę nenumatytoms / netikėtoms aplinkybėms. Pasiruošimas ir budrumas yra ir įgūdžiai, ir įpročiai. Jei būsimе įpratę apsvarstyti nenumatytas aplinkybes ir reikalingą pasiruošimą kasdienėse situacijose, būsimе atsparesni ir didelėms išorinių aplinkybių sukeltoms krizėms.
- Prieš pereinant prie kitos veiklos, paklauskite mokinių, kokias galimas ekstremalias situacijas jie žino.

Supažindinimas su lt72.lt kolektyvinės apsaugos statinių ir priedangų žemėlapiu (5 min.)

- Mokiniamis pristatoma Lietuvos pasirengimo ekstremaliosioms situacijoms interneto svetainė lt72.lt, kurioje galima sužinoti, kaip pasiruošti nelaimėms ir kaip elgtis jų metu.
- Mokiniamis parodomi atspausdinti kolektyvinės apsaugos statinių ir priedangų ženklai, paklausiama jų reikšmės.
- Nurodama, kad minimame puslapyje galima rasti [žemėlapius](https://lt72.lt/trumpieji-perspejimo-perspėjimo-pranešimus), kur Lietuvoje yra kolektyvinės apsaugos statiniai ir priedangos, taip lengviausia rasti statinius ir priedangas, esančius arčiausiai buvimo vietos – mokiniai pakviečiami atsidaryti žemėlapius ir rasti artimiausią kolektyvinės apsaugos statinį / priedangą, kurie nėra jų mokykla.

Ėjimas iki rastų kolektyvinės apsaugos / priedangos vietų (15 min.)

- Mokiniamis pasakoma, kad svarbu ne tik žinoti adresus, kur reikėtų slėptis būnant namuose, mokykloje ar kitose dažniausiai lankomose vietose, tačiau ir gerai žinoti kelią iki jų, kad krizės atveju netektų klaidžioti ieškant saugios vietos. Nueinama iki kolektyvinės apsaugos ir priedangos pastatų.
- Nuėjus informuojama, kad paprastai šie statiniai nėra prieinami kasdienybėje ir jie veikia pagal savo įprastą paskirtį (mokyklos, garažai ir kt.), tačiau krizės atveju jie būtų atrakinti.

Asmeninio pasiruošimo įsivertinimas (15 min.)

I. Būk informuotas.

- Mokiniai patikrina savo telefonų nustatymus, kad krizės atveju gautų trumpuosius perspėjimo pranešimus. Informacija, kaip tai padaryti: [https://lt72.lt/trumpieji-perspėjimo-](https://lt72.lt/trumpieji-perspėjimo-perspėjimo-pranešimus)

[pranesimai/](#). Priminkite, kad mokiniai pranešimus turėjo gauti anksčiau įvykusių audrų, didelių gaisrų, taip pat perspėjimo sistemų tikrinimo atvejais.

- Mokiniam rekomenduojama parsiųsti į telefoną Lietuvos nacionalinio radijo programėlę, kad sutrikus interneto ryšiui vis dar turėtų prieigą prie oficialios informacijos.

II. Būk pasiruošęs.

- Pildomas užduočių lapas, kuriame mokiniai įsivertina savo ir šeimos pasirengimą ekstremalioms situacijoms.

Diskusija (20 min.)

Mokiniai grupelėse po 4–5 pasidalina mintimis, atsakančiomis į klausimą: kaip vieno individualaus žmogaus ar šeimos pasirengimas ir atsparumas krizėms veikia visos šalies saugumą? (10 min. diskusijai, 10 min. pasidalinimui mintimis su visa klase.)

Refleksija (25 min.)

- Bendrame rate kiekvienas pasidalina savo mintimis, kodėl svarbu būti pasiruošusiam įvairioms nenumatytoms aplinkybėms ir ekstremalioms situacijoms bei kaip kiekvienas iš jų, būdami vaikų pozicijoje šeimoje, gali prisidėti prie savo šeimos pasirengimo.